

ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ

(ਜੀ.ਡੀ. ਖੇਸਲਾ ਅਤੇ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.ਜੇ.)

ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਲਾਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਮਦਨ ਲਾਲ,-ਜਵਾਬਦਾਤਾ

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 295 ਆਫ 1958

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (V of 1898)—ਧਾਰਾ 479A—ਦਾ ਦਾਇਰਾ—ਕੀ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਧਾਰਾ 476 ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਧਾਰਾ 479 ਝੂਠੀਆਂ ਗਵਾਹਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤਰੀਕੇ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਇੱਕ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆਉਣਾ ਅਤੇ ਲੰਬੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਾ ਕਰਨਾ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 479 A ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 479A ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਧਾਰਾ 476 ਤੋਂ 479, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

7 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਏ.ਐਨ. ਗਰੇਵਰ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਕਤੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਜੀ.ਡੀ. ਖੇਸਲਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ 22 ਸਤੰਬਰ, 1958 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਐਮ.ਆਰ. ਮਹਾਜਨ

ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਸਿੱਬਲ, ਅਤੇ ਚੇਤਨ ਦਾਸ, ਸਹਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਜੀ.ਡੀ. ਖੋਸਲਾ, ਜੇ.—ਅਪਰਾਧਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 561ਏ ਅਧੀਨ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਸਟਿਸ ਗਰੇਵਰ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਧਾਰਾ 479ਏ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉੱਠਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਲਾਲ ਨੇ ਮਦਨ ਲਾਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੱਤਿਆ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਲਾਇਆ ਜਿਸਨੇ ਉਸਦੇ ਲਈ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ। ਆਖਰਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਲਾਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਜੇ ਲੰਬਿਤ ਸੀ, ਮਦਨ ਲਾਲ ਨੇ 17 ਜੂਨ, 1957 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਿਚਨੂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਲਾਲ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਗਵਾਹ ਸੱਤਿਆ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੋਵੇਂ ਝੂਠੇ ਬੋਲਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਦਨ ਲਾਲ ਨੇ ਖਾਸ ਝੂਠੇ ਬਿਆਨ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੇ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 2 ਜੁਲਾਈ, 1957 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬ-ਜੱਜ ਨੇ ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਲਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗਵਾਹ ਸੱਤਿਆ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ 15 ਜੁਲਾਈ 1957 ਨੂੰ, ਅਰਥਾਤ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ, ਮਦਨ ਲਾਲ ਨੇ ਸਬ-ਜੱਜ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਲਾਲ ਅਤੇ ਸੱਤਿਆ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਜੁਰਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 476 ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਲਾਲ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਦਰਖਾਸਤ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 479 A(1) ਤਹਿਤ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਅਤੇ ਸੱਤਿਆ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਸਬ-ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 479 A ਧਾਰਾ 476, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ "ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਦਾ" ਰਹੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਬਿਨੈਕਾਰ (ਮਦਨ ਲਾਲ) ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਲਾਲ ਨੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਸੰਘਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 561 ਏ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਜੇ., ਗਰੇਵਰ. ਦੀ ਧਾਰਾ 479A ਇੱਕ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 479ਏ ਜੋ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

“479 ਏ. (1) ਧਾਰਾ 476 ਤੋਂ 479 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸਿਵਲ, ਮਾਲ ਜਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਅਦਾਲਤੀ

ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਝੂਠਾ ਘੜਿਆ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਬੂਤ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ, ਪ੍ਰਤੀ ਜਿਊਰੀ ਦੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਘੜਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹ ਉੱਤੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਜੇ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ, ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਸਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਖੋਜ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰੇਗੀ, ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ, ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕਰਕੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰੇ ਜੋ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ, ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਝੂਠਾ ਜਾਂ ਮਨਘੜਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਕੋਲ ਭੇਜੇ। ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੋਵੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ।—ਇਸ ਉਪ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਅਜਿਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 200 ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗਾ।

(3) ਉਪਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਖੋਜ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

(4) ਜਿੱਥੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਮਲਾ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅੱਗੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅੱਗੇ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੇਸ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ, ਤਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਹੈ।

(5) ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਦੀਵਾਨੀ, ਮਾਲ ਜਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਸਿਵਲ, ਮਾਲ ਜਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਪਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ।

(6) ਧਾਰਾ 476 ਤੋਂ 479 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਘੜਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਵਾਕ ਹਨ "ਭਾਵੇਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 476 ਤੋਂ 479 ਸੰਮਿਲਿਤ ਅਤੇ ਉਪ ਧਾਰਾ (6) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 476 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਨਵੀਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ "ਬਿਨਾਂ ਵੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 476 ਤੋਂ 479 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 479ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਉਪ ਧਾਰਾ (6) ਵੱਲ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੇਸ ਧਾਰਾ 479ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 476 ਤੋਂ 479 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸੋਧ ਐਕਟ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਬੁਧਨ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 194 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਅਤੇ 29 ਦੀ ਧਾਰਾ 30 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ-

"ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 30 ਦਾ ਪਾਠ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 'ਧਾਰਾ 28 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 29 ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ' ਕੰਮ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 28 ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 479A ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦ "ਬਾਵਜੂਦ" ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣ ਦੀ ਰੇਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 476 ਤੋਂ 479 ਧਾਰਾ 479A ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 479ਏ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪਿਛਲੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਸੀ। ਧਾਰਾ 476 ਤੋਂ 479 ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਸਮਝਦਾਰੀ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਝੂਠਾ ਸਬੂਤ ਬਣਾਉਣਾ, ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 479 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਜ਼ਿਠਿਆ ਗਿਆ। ਏ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ, ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, ਵਾਲੀਅਮ 4, ਦੇ ਪੰਨਾ 480 'ਤੇ ਛਾਪੇ ਗਏ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਅੰਤਮ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ:-

"ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 476 ਤੋਂ 479 ਸਮੇਤ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।"

ਪਰ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 479 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਜ਼ਿਠਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 476 ਤੋਂ 479 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਮਦਨ ਲਾਲ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਸ ਵਸਤੂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਗੇ। ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਮਦਨ ਲਾਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਮਦਨ ਲਾਲ ਹੁਣ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 476, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਜੈ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ (1) ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜਸਟਿਸ ਸਹਾਏ, ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ: -

"ਧਾਰਾ 479ਏ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਉਹ ਕੇਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਜਾਂ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 479ਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਜ਼ਿਠਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 476 ਦੇ ਤਹਿਤ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੱਭੇ ਗਏ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਘੜਨ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਪਰ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਤੁਰੰਤ ਨਜ਼ਿਠਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਵੈ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਜੇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਹਾਏ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਜੇ.

ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 479ਏ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੋਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਅਪਰਾਧੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 479ਏ ਝੂਠੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਇੱਕ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆਉਣਾ ਅਤੇ ਲੰਬੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਾ ਕਰਨਾ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 479A ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਸਮੱਗਰੀ ਲੱਭੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੇਸ ਧਾਰਾ 479ਏ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 476 ਤੋਂ 479 ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਮੇਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਲੱਭੇ ਹਨ। ਮਦਨ ਲਾਲ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਜੋ ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਲਾਈ ਦੀ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭੀ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 479A ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਧਾਰਾ 476 ਤੋਂ 479, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਕੋਰਸ ਦੌਰਾਨ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਾਰਾ 476 ਅਧੀਨ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਭੱਲਾ

ਟਰਾਂਸਲੇਟਰ